

NORDRE LAND KOMMUNE
SÆRUTSKRIFT

Side 1 av 5

KOMM. OG REG. DEP
4 FEB 2005
04/2771-204
O13
RA / SCA / MAT

Saksbeh.: K. Thøring Stensvold

Arkivkode: 026

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

0005/05 Formannskapet

26.01.2005

Lnr.: 011222/04

Arkivsaksnr.: 04/02245

Arkivnøkkel: KS

Saksbehandler: KTS

Utskrift til: KS, postboks 1378 Vika, 0114 Oslo

Kommunal og regional departementet, postboks 8112 Dep, 0032 Oslo

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2004:19 OG KOU 2004:1
NY REGIONINDELING AV NORGE.

Sammendrag:

Rådmannen foreslår at Nordre Land kommune støtter KS sitt forslag om 7 folkestyrte regioner i Norge og Distriktskommisjonens forslag til oppgavefordeling mellom staten og regionene.

Rådmannen foreslår at det ved grensedracting mellom regionene legges vesentlig vekt på identitet og funksjonalitet.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Høringsbrev fra KS, KOU 2004:1 og sammendrag av NOU 2004:19

Saksopplysninger:

Forenklet sagt har Distriktskommisjonen (DK) i NOU 2004:19, med mandat å foreta en gjennomgang av helheten i dagens distrikts- og regionpolitikk som har betydning for bosetting og regional utvikling, levert en innstilling om rammer for en helhetlig og geografisk tilpasset politikk.

Flertallet i DK går inn for at det bør etableres sterke folkevalgte regioner som gis reel makt fra staten.

Regionene bør sikres økonomi til drift og handling gjennom direkte skatt og remmetilskudd. I den grad staten er bestiller eller avgir totalansvar til regionene forutsetter DK at "pengene følger med"

DK sier ikke noe konkret om størrelsen på regionene, men sier at de skal være robuste og at oppgavefordelingen skal bygge på nærhetsprinsippet.

DK forutsetter at det også skal overføres flere oppgaver til kommunene slik at kommunene får større mulighet til å ta ansvar for egne ressurser og utvikling. Spesielt vil det være aktuelt å styrke kommunenes ansvar for arealforvaltning, næringsutvikling og stedsutvikling. Når det gjelder regionene mener flertallet i komiteen at regionene bør ha ansvar for områder med stor betydning for regional utvikling og nevner spesielt:

Infrastruktur, samferdsel, utdanning, forskning, næringsutvikling, kultur, kommuneoverskridende areal- og ressursforvaltning og helse.

I KOU 2004:1 trekker KS stort sett de samme konklusjonene som DK. I vedlegg:

"Supplerende høringsnotat til KOU 2004:1" gir KS følgende anbefaling:

KS mener at disse premisser – som kommisjonen står felles om – samsvarer fullt og helt med de faglig-politiske premisser som ligger til grunn i KS eget arbeid med å etablere sterke, folkestyrte regioner (jf vedtak i Landsstyret 19.05.04 og Sentralstyret 03.06.04).

Likeledes er det fullt ut samsvar mellom de premisser – og presisering av oppgaver – som professor Tor Selstad har lagt til grunn for sin utredning av alternative regioninndelinger (KOU 2004:1).

Rådmannen viser også til heftet "Norge trenger sterke regioner" utgitt av KS i mai 2004. Heftet er et sammendrag av to utredninger utført av ECON analyse på oppdrag fra KS.

Rapporten bygger på kunnskapsstatus og er i første rekke dokumentert i offentlige utredningsarbeider og stortingsdokumenter.

ECONs konklusjon er klar: De utredningene som er foretatt på området viser relativt entydig at det er behov for å styrke det regionale politiske nivået og en ny regional inndeling

I KOU 2004:1 har KS vurdert regioninndelingen av Norge. Det er vurdert en inndeling med 5, 7 og 9 regioner. KS konkluderer med å anbefale 7 regioner.

I brev til bl.a. kommunene datert 13.09.04 ber KS om en vurdering av forslaget til regioninndeling.

- KS ber høringsinstansene vurdere hvilke oppgaver som anses som særlig viktige for regional utvikling, og med dette utgangspunktet ta stilling til hvilke oppgaver regionene bør ha ansvar for.
- KS ber høringsinstansene vurdere kriteriene størrelse, funksjonalitet og identitet hver for seg, og avveid i forhold til hverandre. Er det andre kriterier som sett fra eget ståsted også burde vært trukket inn?
- KS ber høringsinstansene om å diskutere forslagene til regioninndeling, prioritere mellom dem, begrunne prioriteringen og plassere seg selv i dette landskapet. Er det evt en annen inndeling som bedre vil i vareta egen kommune, distrikt eller fylkes interesse?

Vurdering:

Etter rådmannens oppfattning er det dokumentert at det bør være et regionalpolitisk nivå mellom stat og kommune.

Rådmannen støtter konklusjonene i KOU 2004:1 og mener at en inndeling med 7 regioner virker hensiktsmessig. Rådmannen er videre av den oppfattning at de kriteriene som KS har lagt til grunn: størrelse, funksjonalitet og identitet, er de viktigste kriteriene det bør tas utgangspunkt i. Det kan være vanskelig å sette et kriteriet opp mot de andre. Men rådmannens oppfatning er at identitet og funksjonalitet er de to viktigste kriteriene for å lykkes. Dersom disse to kriteriene settes først vil det kunne få betydning for størrelsen i den forstand at identiteten (tilhørigheten) ofte vil være sterkt knyttet til kultur, dialekt og tradisjoner. Det vil også være viktig at enhetene er funksjonelle og tilstrekkelig robuste til å kunne løse oppgavene. På denne bakgrunn blir størrelsen mindre avgjørende enn identitet og funksjonalitet. Det vil imidlertid være av betydning at ikke enkelte regioner blir for folkerike i forhold til andre.

Region Innlandet som i hovedsak vil bestå av Hedmark og Oppland, vil kunne bli en region hvor en har en forholdsvis stor grad av felles identitet og den vil ha et folketall og en geografi som vil gjøre den til en funksjonell enhet

For bedre å kunne ivareta de regionale interessene mener rådmannen at en sterk folkestyrt region vil være av stor betydning. Når det gjelder oppgaver som bør overføres fra staten til regionene slutter rådmannen seg til flertallet i innstillingen fra DK.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde formannskapet til å fatte slikt vedtak:

1. Nordre Land kommune støtter KS sitt syn på at Norge bør inndeles i 7 folkestyrte regioner med overføring av makt og myndighet slik det er beskrevet i Distriktskommisjonens innstilling.
2. Nordre Land kommune mener at det ved grensdragning mellom regionene bør legges vesentlig vekt på identitet og funksjonalitet.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 21. desember 2004.

Lars Nordby
rådmann

K. Thøring Stensvold
rådgiver

Behandling i Formannskapet:

Tanja Olaussen (SV) fremmet følgende forslag:

Nordre Land kommune gir denne uttalelsen til debatten om regioner og oppgavefordeling:

1. *Nordre Land kommune mener at framtidig styringsmodell skal baseres på tre direkte folkevalgte nivåer og ha et nedenfra og opp perspektiv.*
2. *Nordre Land kommune mener at oppgavefordeling og dermed ansvar og ressurser mellom stat, region og kommune i hovedsak må være på plass før det skjer en sammenslåing av fylker/områder.*
3. *Inndelingen i regioner må skje gjennom en prosess der både kommunene og dagens fylkeskommuner deltar. Størrelsen på den enkelte region må tilpasses slik at den kan ha reell koordinering og kraft i utviklingsarbeidet i området. Det må bli et bedre samspill mellom by og land. For at regionen skal kunne fungere som en funksjonell enhet, må også avstander og tilhørighet vektlegges om det skal være mulig å utvikle samspill i regionen.*
4. *Samspill mellom nivåene er avgjørende for en framtidig styringsmodell. I regionalt utviklingsarbeid er det viktig med partnerskap og god samhandling mellom kommunene, regionen, frivillige organisasjoner og privat næringsliv. Kommunene må ha innflytelse på utvikling av politiske strategier og virkemiddelbruk på regionalt nivå.*
5. *Målet for regionalpolitikken er å opprettholde bosettingen i alle deler av landet og utvikle myndige og robuste regioner. Utvikling av myndige og robuste regioner krever koordinert satsing på samferdsel, kunnskap, kultur, internasjonalisering, miljø, overordnet fysisk planlegging, nyskaping i næringslivet og helse.*

Linda Mæhlum (BL) fremmet følgende forslag:

1. *Nordre Land kommune mener at fylkeskommunene bør opprettholdes og styrkes, herunder tilbakeføres ansvaret for sykehusene.*

Subsidiært nytt pkt. 2:

2. *Nordre Land kommune mener at det ved grensdragning mellom regionene bør legges vesentlig vekt på identitet og funksjonalitet. Nordre Land kommune understreker viktigheten av nærhetsprinsippet.*

Avstemning:

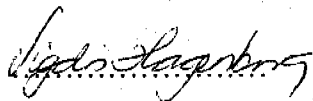
1. Mæhlums forslag fikk 1 stemme og falt.
2. Rådmannens innstilling fikk 0 stemmer og falt.
3. Olaussens forslag ble deretter vedtatt med 6 mot 1 stemme.

Vedtak:

1. *Nordre Land kommune mener at framtidig styringsmodell skal baseres på tre direkte folkevalgte nivåer og ha et nedenfra og opp perspektiv.*
2. *Nordre Land kommune mener at oppgavefordeling og dermed ansvar og ressurser mellom stat, region og kommune i hovedsak må være på plass før det skjer en sammenslåing av fylker/områder.*
3. *Inndelingen i regioner må skje gjennom en prosess der både kommunene og dagens fylkeskommuner deltar. Størrelsen på den enkelte region må tilpasses slik at den kan ha reell koordinering og kraft i utviklingsarbeidet i området. Det må bli et bedre samspill mellom by og land. For at regionen skal kunne fungere som en funksjonell enhet, må også avstander og tilhørighet vektlegges om det skal være mulig å utvikle samspill i regionen.*
4. *Samspill mellom nivåene er avgjørende for en framtidig styringsmodell. I regionalt utviklingsarbeid er det viktig med partnerskap og god samhandling mellom kommunene, regionen, frivillige organisasjoner og privat næringsliv. Kommunene må ha innflytelse på utvikling av politiske strategier og virkemiddelbruk på regionalt nivå.*

5. Målet for regionalpolitikken er å opprettholde bosettingen i alle deler av landet og utvikle myndige og robuste regioner. Utvikling av myndige og robuste regioner krever koordinert satsing på samferdsel, kunnskap, kultur, internasjonalisering, miljø, overordnet fysisk planlegging, nyskaping i næringslivet og helse.

Rett utskrift:
27. januar 2005

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "Sigmund Skar", written over a dotted horizontal line.

